

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES AS MARIÑAS
CURSO: 2º BACHARELATO NOCTURNO
MATERIA: HISTORIA DA FILOSOFÍA
DEPARTAMENTO: FILOSOFÍA
DATA: 12.05.2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.
2. Avaliación e cualificación.
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)
4. Información e publicidade.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
Bloque 1. Contidos transversais	
B1.1. Realizar a análise de fragmentos dos textos máis salientables da historia da filosofía, e ser capaz de transferir os coñecementos a outros/as autores/as ou problemas	HFB1.1.1. Comprende o sentido global dos textos máis salientables dos/das autores/as estudados/as, recoñecendo a orde lóxica da argumentación e as formulacións que se defenden, e é quen de transferir os coñecementos a outros/as autores/as ou problemas. HFB1.1.2. Analiza as ideas do texto, identificando a conclusión e os conceptos e as ideas relevantes, e recoñece a súa estrutura e a orde lóxica das súas ideas. HFB1.1.3. Argumenta a explicación das ideas presentes no texto, en relación coa filosofía do/da autor/a e os contidos estudados.
B1.2. Argumentar con claridade e capacidade crítica, oralmente e por escrito, as súas propias opinións sobre os problemas fundamentais da filosofía, dialogando de xeito razoado con outras posicións diferentes.	HFB1.2.1. Argumenta as súas propias opinións con claridade e coherencia, tanto oralmente como por escrito. HFB1.2.2. Utiliza o diálogo racional na defensa das súas opinións, e valora a diversidade de ideas e, á vez, apoiándose nos aspectos comúns.
B1.3. Aplicar adecuadamente as ferramentas e os procedementos do traballo intelectual á aprendizaxe da filosofía, realizando traballos de organización e investigación dos contidos	HFB1.3.1. Sintetiza correctamente a filosofía de cada autor/a, mediante resumos dos seus contidos fundamentais, e clasifícaos nos núcleos temáticos que atravesan a historia da filosofía: realidade, coñecemento, ser humano, ética e política. HFB1.3.2. Elabora listaxes de vocabulario de conceptos, comprende o seu significado, organízalos en esquemas ou mapas conceptuais, táboas cronolóxicas e outros procedementos útiles para a comprensión da filosofía do autor, e aplícaos con rigor
B1.4. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación na realización e na exposición dos traballos de investigación filosófica.	HFB1.4.1. Realiza procuras avanzadas en internet sobre os contidos da investigación, e decide os conceptos adecuados.
Bloque 2. A filosofía na Grecia antiga	
B2.1. Coñecer a orixe da filosofía en Grecia e comprender o primeiro gran sistema filosófico, o de Platón, analizando a relación entre realidade e coñecemento, a concepción dualista do ser humano e a dimensión antropolóxica e política da virtude, en relación coa filosofía presocrática e o xiro antropolóxico de Sócrates e os Sofistas, valorando a súa influencia no desenvolvemento das ideas e os cambios socioculturais da Grecia antiga, e apreciando criticamente o seu discurso.	HFB2.1.1. Utiliza conceptos de Platón como idea, mundo sensible, mundo intelixible, ben, razón, doxa, episteme, universal, absoluto, dualismo, reminiscencia, transmigración, mímese, methexis, virtude e xustiza, entre outros, e aplícaos con rigor HFB2.1.2. Entende e explica con claridade, tanto na linguaxe oral como na escrita, as teorías fundamentais da filosofía de Platón, analizando a relación entre realidade e coñecemento, a concepción dualista do ser humano e a dimensión antropolóxica e política da virtude. HFB2.1.3. Distingue as respostas da corrente presocrática en relación á orixe do Cosmos, os conceptos fundamentais da dialéctica de Sócrates e o convencionalismo democrático e o relativismo moral dos sofistas, identificando os problemas da filosofía antiga, e relacionando esas respostas coas solucións achegadas por Platón HFB2.1.4. Respecta o esforzo da filosofía de Platón por contribuír ao desenvolvemento das ideas e aos cambios sociais da Grecia antiga, valorando positivamente o diálogo como método filosófico, o

	nacemento das utopías sociais, o sentido do gobernante-filósofo ou a súa defensa da inclusión das mulleres na educación.
B2.2. Entender o sistema teleolóxico de Aristóteles, en relación co pensamento de Platón e a física de Demócrito, e valorando a súa influencia no desenvolvemento das ideas e cos cambios socioculturais da Grecia antiga	HFB2.2.1. Utiliza con rigor conceptos do marco do pensamento de Aristóteles, como substancia, ciencia, metafísica, materia, forma, potencia, acto, causa, efecto, teleoloxía, lugar natural, indución, dedución, abstracción, alma, monismo, felicidade e virtude, entre outros HFB2.2.2. Comprende e explica con claridade, tanto na linguaxe oral coma na escrita, as teorías fundamentais de Aristóteles, examinando a súa concepción da metafísica e da física, o coñecemento, a ética eudemonística e a política, en comparación coas teorías de Platón. HFB2.2.3. Describe as respostas da física de Demócrito, identificando os problemas da filosofía antiga, e relaciona esas respostas coas solucións achagadas por Aristóteles. HFB2.2.4. Estima e razoa o esforzo da filosofía de Aristóteles por contribuír ao desenvolvemento do pensamento occidental, valorando positivamente a formulación científica das cuestións.
B2.3. Coñecer as escolas éticas xurdidas no helenismo, como o Epicureísmo, o Estoicismo e o Escepticismo, valorar o seu papel no contexto socio-histórico e cultural da época, e recoñecer a repercusión dos grandes científicos helenísticos, apreciando a gran importancia para occidente da Biblioteca de Alexandría.	HFB2.3.1. Describe as respostas das doutrinas éticas helenísticas, e identifica algúns dos grandes logros da ciencia alexandrina.
Bloque 3. A filosofía medieval	
B3.1. Explicar a orixe do pensamento cristián e o seu encontro coa filosofía a través das ideas fundamentais de Agostiño de Hipona, apreciando a súa defensa da liberdade, da verdade e do coñecemento interior ou a historia.	HFB3.1.1. Explica o encontro da filosofía e a relixión cristiá nas súas orixes, a través das teses centrais do pensamento de Agostiño de Hipona.
B3.2. Coñecer a síntese de Tomé de Aquino, en relación co agostinismo, a filosofía árabe e xudía, e o nominalismo, e valorar a súa influencia no desenvolvemento das ideas e nos cambios socioculturais da Idade Media.	HFB3.2.1. Define conceptos de Tomé de Aquino, como razón, fe, verdade, deus, esencia, existencia, creación, inmortalidade, lei natural, lei positiva e precepto, entre outros, e aplícaos con rigor. HFB3.2.2. Entende e explica con claridade, tanto na linguaxe oral coma na escrita, as teorías fundamentais da filosofía de Tomé de Aquino, distinguindo a relación entre fe e razón, as vías de demostración da existencia de Deus, e a lei moral, en comparación coas teorías da filosofía Antiga.
B3.3. Coñecer algunha das teorías centrais do pensamento de Guillermo de Ockham, cuxa reflexión crítica supuxo a separación entre razón e fe, a independencia da filosofía e o novo pulo para a ciencia.	HFB3.3.1. Coñece as teses centrais do nominalismo de Guillermo de Ockham e a súa importancia para a entrada na modernidade.
Bloque 4. A filosofía na Modernidade e na Ilustración	
B4.1. Comprender a importancia do xiro do pensamento occidental que se deu no Renacemento e que anticipa a modernidade, valorando o novo humanismo que enzalza a " <i>dignitas hominis</i> ", a investigación dos prexuízos do coñecemento de F. Bacon e as implicacións da Revolución Científica, e coñecer as teses fundamentais do realismo político de N. Maquiavelo.	HFB4.1.1. Comprende a importancia intelectual do xiro do pensamento científico que se deu no Renacemento, e describe as respostas da filosofía humanista sobre a natureza humana. HFB4.1.2. Explica as ideas ético-políticas fundamentais de N. Maquiavelo e compáraas cos sistemas ético-políticos anteriores
B4.2. Entender o racionalismo de Descartes, distinguíndoo e relacionándoo coa filosofía	HFB4.2.1. Identifica conceptos de Descartes como razón, certeza, método, dúbida, hipótese, " <i>cogito</i> ",

<p>humanista e o monismo panteísta de Spinoza, e valorar a súa influencia no desenvolvemento das ideas e nos cambios socioculturais da Idade Moderna.</p>	<p>idea, substancia e subxectivismo, entre outros, e aplicaos con rigor.</p> <p>HFB4.2.2. Comprende e explica con claridade, tanto na linguaxe oral coma na escrita, as teorías fundamentais da filosofía de Descartes, analizando o método e a relación entre coñecemento e realidade a partir do "<i>cogito</i>" e o dualismo no ser humano, en comparación coas teorías da filosofía antiga e da medieval.</p> <p>HFB4.2.3. Identifica os problemas da filosofía moderna e relaciónaos coas solucións aportadas por Descartes.</p> <p>HFB4.2.4. Estima e razoa o esforzo da filosofía de Descartes por contribuír ao desenvolvemento das ideas e aos cambios socioculturais da Idade Moderna, e valora a universalidade da razón cartesiana</p>
<p>B4.3. Coñecer o empirismo de Hume en relación co liberalismo político de Locke, e valorar a súa influencia no desenvolvemento das ideas e os cambios socioculturais da Idade Moderna.</p>	<p>HFB4.3.1. Utiliza conceptos de Hume como escepticismo, crítica, experiencia, percepción, inmanencia, asociación, impresións, ideas, hábito, contradición, causa, crenza, sentimento, mérito, utilidade, felicidade, contrato social, liberdade e deber, entre outros, e úsaos con rigor</p> <p>HFB4.3.2. Entende e explica con claridade, tanto na linguaxe oral coma na escrita, as teorías fundamentais de Hume, distinguindo os principios e os elementos do coñecemento respecto á verdade, a crítica á causalidade e á substancia, en comparación coas teorías da filosofía antiga e da medieval, e co racionalismo moderno.</p> <p>HFB4.3.3. Coñece e explica as ideas centrais do liberalismo político de Locke, identificando os problemas da filosofía moderna, e relaciónaos coas solucións aportadas por Hume.</p> <p>HFB4.3.4. Valora o esforzo da filosofía de Hume por contribuír ao desenvolvemento das ideas e aos cambios socioculturais da Idade Moderna.</p>
<p>B4.4. Coñecer os principais ideais dos ilustrados franceses, aprofundando no pensamento de J.J. Rousseau, e valorar a importancia do seu pensamento para o xurdimento da democracia mediante unha orde social acorde coa natureza humana.</p>	<p>HFB4.4.1. Comprende os ideais que impulsaron os ilustrados franceses, e explica o sentido e transcendencia do pensamento de Rousseau, a súa crítica social, a crítica á civilización, o estado de natureza, a defensa do contrato social e a vontade xeral.</p>

KANT : Explicado na aula a parte introdutoria, pero non avaliada.

O BLOQUE 5. Non se traballou na aula.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos: As actividades lectivas deste terceiro trimestre están centradas na recuperación, repaso, reforzo e ampliación das aprendizaxes que resultan imprescindibles para a progresión dos estudantes e a súa presentación á proba das ABAU. A avaliación das actividades desenvolvidas nesta etapa será continua, diagnóstica, integradora e formativa para valorar os avances realizados e as demoras que se podan producir para planificar as medidas de recuperación que sexan necesarias. Os procedementos de avaliación modifícanse para adaptarse aos cambios metodolóxicos realizadas durante este terceiro trimestre. A avaliación realizárase a partir das avaliacións anteriores e tomando en conta tamén as actividades desenvolvidas durante este período, sempre e cando esta situación beneficie ao alumnado. Incidimos para aqueles alumnos que non tiñan unha cualificación positiva no primeiro e segundo trimestre nas actividades de reforzo e recuperación</p>
	<p>Instrumentos: Estarán adaptados aos medios de comunicación utilizados para estar en contacto co alumnado. Se as autoridades sanitarias permitiran a recuperación das clases presenciais, serían utilizados os procedementos indicados na programación para este curso académico. Para o período onde a atención ao alumnado será mediante vía telemática utilizaranse coas actividades elaboradas e desenvolvidas por cada estudante e a nivel grupal de ser o caso, a observación directa da participación do alumnado e o seguimento do seu traballo entregado vía telemática.</p>
Cualificación final	<p>Nota media das aprendizaxes dos dous primeiros trimestres do curso e, sempre que beneficien ao alumnado, as actividades de ampliación desenvolvidos durante o estado de alarma. As actividades desenvolvidas durante este terceiro trimestre servirán para a recuperación dos trimestres non superados, no caso do alumnado que teña algunha avaliación suspensa, e, no caso dos estudantes que xa teñan aprobadas as dúas avaliacións anteriores, para mellorar a súa nota final ata un punto.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Aqueles alumnos que non obteñan unha cualificación positiva na convocatoria ordinaria (xuño) realizarán unha proba que comprenderá a totalidade dos obxectivos, contidos e estándares de aprendizaxe desenvolvidos durante a fase presencial do curso (ata o día 12 de marzo).</p> <p>A proba extraordinaria seguirá un modelo similar ó da ABAU; é dicir, cunha maior optatividade.</p>
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación: Só unha alumna tiña pendente a Filosofía de 1º de Bacharelato. Ao longo do curso foi realizando tarefas que lle permitiron recuperar a materia.</p>
	<p>Criterios de cualificación: Valoración das actividades entregadas.</p>
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación: Caderno de actividades.</p>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)	
Actividades	<p>Foron diferenciadas tomando en consideración a situación individual de cada estudante. O alumnado que non tiña superada algunha das avaliacións anteriores terá que realizar e entregar para a súa corrección as actividades de recuperación, repaso e reforzo indicadas polo profesor.</p> <p>Aqueles estudantes que teñan superado as dúas primeiras avaliacións terán á súa disposición actividades de ampliación baseadas nos contidos e estándares de aprendizaxe, competencias indispensables para que continúen o seu proceso formativo e podan presentarse á proba da ABAU. Estas actividades de ampliación tamén poderán ser realizadas polo alumnado que teña que recuperar algunha avaliación anterior. As actividades de ampliación serán tidas en conta para a mellora na nota final desta materia.</p> <p>Aqueles alumnos que non realizaron ningunha proba durante o curso, terán que traballar integramente os contidos dados ata o 12 de marzo e dar conta deles.</p>
Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)	<p>Durante os primeiros días trala suspensión das clases identificouse ao alumnado con dificultades para a súa conectividade. Non existe en 2º de Bacharelato alumnado sen conectividade, que se saiba.</p> <p>Empregáronse correos electrónicos (comunicación individual) videoconferencias (planificación, explicación, resolución de dúbidas...) e teléfono.</p>
Materiais e recursos	Os materiais e recursos utilizados para esta materia para o 3º trimestre foron enviados vía telemática.

4. Información e publicidade

Información alumnado e familias	ao e ás	Empregáronse as seguintes vías: mensaxe ó correo electrónico, chamada telefónica e videoconferencia. É un Bacharelato de adultos.
Publicidade		Publicación obrigatoria na páxina web do centro.